

Чи варто робити домашні завдання з дітьми?

Чи варто робити з дітьми домашні завдання? Разом із дитячим і сімейним психологом [Катериною Гольцберг](#) розбираємося в питанні, яке «болить» не одній тисячі батьків. Яка користь і шкода від різних сценаріїв батьківської поведінки в питанні домашніх завдань? Як навчити дітей самостійно та без нагадувань робити уроки?

Три причини, чому дитина робить домашні завдання з батьками

Випадки, коли діти «звикають» робити домашні завдання під наглядом батьків і потім цей процес вже стає своєрідним домашнім ритуалом — не дивина. Але є конкретні причини, чому так відбувається.

1. Дитині хочеться побути з батьками

Іноді й на превеликий жаль — це один з небагатьох способів в арсеналі дитини, щоб привернути увагу мами чи тата. «Я не буду робити домашнє завдання, тоді батьки сядуть зі мною поряд, і ми будемо це робити разом» — ось такі думки можуть закрастись у голову школяра.

Якщо відчуваєте, що дитина недоотримує уваги або таким чином намагається маніпулювати вами, щоб «забрати» час братика чи сестрички або ж просто домашнє завдання намагається використати як привід для спілкування — бийте на сполох. І починайте проводити з дитиною більше часу разом, але не за виконанням шкільних завдань. Нехай це будуть ігри чи прогулянки, розмови про щось цікаве.

2. Дитина справді не справляється з домашніми завданнями

Таке теж буває. І якщо ви різко відмовитеся допомагати з домашнім завданням дитині, якій важко дається навчання — за аналогією того, як людей кидають у воду, сподіваючись, що ті в мить попливуть, — стратегія не спрацює. Дитина «потоне» в невиконаних домашніх завданнях, отримає чималий стрес. А ви, фігурально кажучи, почувате: «Більше я не попливу».

Буває й таке, що домашні завдання даються вчителями без урахування вікових особливостей або ж «із зірочкою», але виконати їх мають усі. У таких випадках ваш школяр теж може самотійно не впоратися та звернутися по допомогу-роз'яснення. І ось тут на нас чатує ще один різновид складнощів: пояснювати щось власним дітям часто-густо буває ду-у-уже непросто. Батькам може здаватися, що малеча «пригальмовує» чи спеціально удає, що не розуміє «елементарних речей». Або ви й самі відчуваєте, що не вмієте правильно донести потрібну інформацію. Тоді мами й тати починають злитися, хтось може підвищити голос. На фоні суперечки батьки «відштовхують» дитину, а дитина — їх: «Ти не вмієш пояснити».

3. Перфекціонізм

Саме тривожні діти найчастіше бояться припуститися помилки, тож їм потрібен «наглядач», який підкаже в потрібний момент: «Ось тут не так, а ось тут — так». Але це називається по-іншому, любі батьки: у дитини забрали право на помилку. Перфекціонізм — не надто гарна річ, якщо йдеться про виховання. А помилки може знайти та озвучити вчитель, не ви. Не бійтеся, що ваша дитина помилятиметься, тим більше не сваріть за найменші помилки й помарки, щоб не сформувати «комплекс невдахи».

Створюємо схему для самотійного виконання домашніх завдань

У 1-му і 2-му класах завдань додому немає. Тож із 3-го класу дитина має справлятися із завданнями без допомоги дорослих. Батьки не повинні «підмінити» вчителів — просто тримайте це в голові. Навпаки, ви маєте стимулювати самотійність вашого школяра та навчити його не боятися можливих помилок.

Якщо є виражена залежність (як дитяча, так і батьківська) у спільному виконанні домашніх завдань, ситуацію можна вирішити, дотримуючись простих, але дієвих правил.

Крок 1

Доброзичливо поговоріть із сином або донькою про те, чи готова дитина взяти на себе повну відповідальність за навчання — завдання додому теж входять у навчальний процес.

Крок 2

Поговоріть про те, які предмети та завдання дитина вважає складнішими, а які даються з легкістю. Далі — бесіда про самоорганізацію. «Ти прийшов додому, перевдягнувся, поїв і трохи відпочив. А потім з гарним настроєм можеш сідати за домашнє завдання. Якщо маєш важке завдання — найкраще зроби його із самого початку. Це називається «з'їсти жабу». Отож, «з'їдаємо жабу», робимо найважче, а потім приступаємо до більш приємних/цікавих завдань. Натхнення буде чимало, адже гордість за «з'їдену жабу» неодмінно даруватиме викид ендорфінів.

Перед виконанням завдань вдома дитину не мають відволікати ні гаджети, ні телепрограми, ні музика. Домовтеся, що всі фактори відволікання залишаються на час домашньої роботи в стані «заморозки».

Крок 3

Домовтеся, що «затягувати» виконання домашньої роботи не слід. Поговоріть, скільки часу дитина має виділяти на певний предмет — математика, мова, фізика, біологія.

Крок 4

Домовтесь із дитиною, що проводите разом експеримент. Протягом місяця дитина буде самостійно виконувати домашні завдання. На цей час ви взагалі не берете участі в її «урочному» житті.

Домашнє завдання, як ми вже розібралися, — дитяча відповідальність. Якщо дитина навіть обере опцію «не виконувати домашнє завдання» — це теж її відповідальність. Адже наслідки своїх дій потрібно буде відчувати, наприклад через погані оцінки. Це теж корисний досвід. А ваше батьківське завдання — підтримати й не забувати: ви не «погані батьки», ви дозволили дитині взяти на себе відповідальність.

Автор: [Олена Юрченко](#)